
Przed 80 laty

Awazymyz : pismo historyczno-społeczno-kulturalne Karaimów nr 2(19), 9

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przed 80 laty

Z Myśli Karaimskiej t.II, zeszyt I, Wilno 1929

Zjazd w Trokach. Dzień 23 października 1927 roku, dzień przełomowy w dziejach Karaimów polskich, a ważny też w dziejach wszystkich Karaimów na świecie ze względu na wybór najwyższego dostojnika karaimskiego, Hachana Karaimów w Polsce, został poprzedzony uroczystością niepamiętną ofiarowania rodaków gminom trockiej i wileńskiej przez halicką i łucką. Nazajutrz w Trokach w obecności p. wojewody wileńskiego Raczkiewicza, p.p. Piotrowicza, kierownika Oddziału Wyznaniowego Województwa wileńskiego, Emila Kobeckiego – delegata Trok, d-ra Zacharjasza Nowachowicza – delegata z Halicza, mec. Izaaka Zajączkowskiego – delegata z Wilna i Zacharjasza Szpakowskiego – delegata z Łucka, ogólnokaraimski zjazd wyborczy zagał p. hazzan Szymon Firkowicz, przedstawiciel Zarządu Duchownego, witając gorąco P. Wojewodę oraz delegatów i gości. Przewodniczący zjazdu p. dr. Nowachowicz, po powołaniu na sekretarza p. Z. Szpakowskiego, wygłosił przemówienie na temat dziejów karaimizmu i genezy niniejszego zjazdu, z kolei zaś powitawszy p. Wojewodę, złożył na ręce tegoż prośbę o oświadczenie wyrazów czci i hołdu społeczeństwa karaimskiego dla Rzplitej Polskiej i Jej Dostojników. W odpowiedzi wygłosił p. Wojewoda przemówienie, teńące życzliwością i sympaiją dla Karaimów. Po podziękowaniu przez p. mec. I. Zajączkowskiego P. Wojewodzie za opiekę nad Karaimami, odczytaniu depeš gratulacyjnych, załatwieniu formalności przedwyborczych i uwzględnieniu jedynej kandydatury J. E. Seraja Szapszała, b. Hachana taurydzko-odeskiego, zgłoszonej w Zarządzie Gminy Wileńskiej, przystąpiono do wyborów w obecności p. Piotrowicza, jako przedstawiciela Rządu, oraz p. Sz. Firkowicza, jako skrutatora. Na arcypasterza karaimskiego jednogłośnie został wybrany J. E. Seraja-chan Szapszał, b. Hachan taurydzko-odeski. Po dokonaniu wyborów odbył się bankiet, na którym wygłoszono szereg toastów i przemówień, z których najcelniejsze było przemówienie p. Emila Kobeckiego, p. d-ra Zacharjasza Nowachowicza, p. mec. I. Zajączkowskiego oraz prezesa Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Wilnie p. Czesława Jankowskiego.

Po bankiecie odbył się dalszy ciąg posiedzenia, na którym zredagowano pismo, które należało według uchwał zjazdu wysłać; uchwalono, ażeby do przyjazdu Hachana porozumiewał się z Nim p. mec. Zajączkowski, oraz wysłuchano sprawozdania tegoż z jego dotychczasowej działalności w myśl uchwał konferencji w Haliczu; dalsze wprowadzenie postanowień tejże konferencji poruczono wyżej wspomnianemu p. I. Zajączkowskiemu.

N. S.

Ingres J. E. Hachana Karaimów. Dn. 11 września 1928 r. odbył się w Wilnie ingres J. E. Hachana Serajachana Szapszała. Uroczystość tą zaszczylicili swoją obecnością: JW. PP: Wojewoda Wileński Wł. Raczkiewicz, Prezydent miasta mec. Folijewski, Kierownik Oddz. Wyzn. Piotrowicz, Prof. (Uniw. Jag. Dr. Kowalski, Prof. Uniw. Jana Kaz. Kotwicz, zastępca muftiego muzułmańskiego Romanowski, prezes Syndykatu Dziennikarzy Jankowski i t. d. Ponadto świątynię wypełnili wierni przybyli z Halicza, z Łucka i Trok oraz miejscowi z Wilna.

Przedstawiciele duchowieństwa karaimskiego z J. E. Hachanem H. Seraja Chan Szapszałem na czele w otoczeniu członków Komitetu ingresowego.

Nabożeństwo celebrował J. E. Hachan. Asystowali mu hazzanowie: halicki – I. Abrahamowicz, trocki – S. Firkowicz i wileński - J. Łobanos. Po skończonem nabożeństwie nastąpiło t. zw. podnoszenie J. E. Hachana na wojłoku przez przedstawicieli czterech gmin, poczem p. Ławrynowicz w stroju narodowym karaimskim wręczył J. E. Hachanowi w imieniu wszystkich Karaimów tradycyjne berło ze złotem okuciem, t. zw. *altyn basz* t. j. „złota głowa”.

Następnie odbyła się w domu gminnym Akademja, na której przemawiał imieniem Karaimów p. mec. Dr. Nowachowicz z Halicza. Z kolei p. Wojewoda Wileński powitał j. E. Hachana, w imieniu rządu składając życzenia. Poczem Prof. Kowalski z Krakowa w przemówieniu po polsku i karaimsku podniósł znaczenie języka karaimskiego. Końcowe przemówienie wygłosił prezes gminy wileńskiej, mec. J. Zajączkowski.

Z okazji ingresu nadeszły depeše i życzenia od Rządu oraz gmin karaimskich z Egiptu, Turcji, Rumunji, Francji, Litwy i t.d.